

Nog altijd een tv-personage als rolmodel

Voetballers en homofilie. Het blijft een uitzonderlijke combinatie. Jan-Peter van de Kerkhof creëerde onbedoeld ook lange tijd een spook in zijn hoofd.

DOOR DAAN APPELS

Het is weer augustus. Een nieuw voetbal-seizoen begint. De hele zomerstop heeft Jan-Peter van de Kerkhof tegen dit moment opgezien. Een paar maanden eerder op de seizoens-afsluitende barbecue van het eerste elftal van Oranje Blauw heeft de aanvaller verteld dat hij homo is. Nu zit hij op de fiets richting de eerste training. Hoe zal er worden gereageerd op zijn 'nieuwe status'? Hij is doodsbenauwd voor afwijzingen.

Er is even later niemand die een opmerking maakt. Voor één keer in zijn leven geniet de druktemaker van de anonimiteit. Hij lijkt het spook in zijn hoofd zelf te hebben gecreëerd. Al moet het moeilijkste moment nog komen. Voetballers douchen nu eenmaal zonder onderbroek. Met zijn handdoek als een textiele lifeline wat stuntelig om zijn middel geslagen loopt hij naar de dou-

che.

"Op dat moment dacht ik echt: blijven ze wel staan?", vertelt de Nijmegenaar terugkijkend op de voor hem zo belangrijke zomer, nu vier jaar geleden. "Ik dacht dat ze niet met mij wilden douchen, maar dat bleek lariekoek. Van sommigen weet je dat ze er waarschijnlijk goed op reageren, maar bij anderen was ik wel bang. Oranje Blauw is een volksclub. De acceptatie laat wat mij betreft zien dat het echt mogelijk is om bij een voetbalclub uit de kast te komen."

Vanuit de hele club kwamen daarna mensen naar hen toe om te vragen waarom hij dit niet eerder had gezegd. "Mensen vinden het prima, als je maar gewoon jezelf blijft en niet ineens heel geforceerd de homo gaat uithangen, als je dat eerder ook niet deed."

Toch bleef hij lange tijd huiverig om zijn verhaal te vertellen. De afgelopen jaren heeft hij verschillende verzoeken daartoe afgewezen. Pas nu hij afscheid heeft genomen van het eerste team durft Van de Kerkhof naar buiten te treden. "Wellicht kan ik mensen helpen. Misschien zijn er gasten die homo zijn en het niet durven te vertellen."

Het is nog steeds een uitzonderlijke combinatie voor het grote publiek: voetballers en homofilie. En dat is vreemd. Het homohuwelijk is in Nederland al sinds 2001 toegestaan. Ieder jaar trekken in de zomer bijna een miljoen mensen naar Amsterdam, om naar lesbiennes, homo's, transgenders en biseksuelen in te krap uitgesne-

Jan-Peter van de Kerkhof (links) eerder dit seizoen in actie voor Oranje Blauw. De aanvaller van de Nijmeegse voetbalclub kwam na lange aarzelen uit de kast voor zijn teamgenoten. Pas nu hij in een lager elftal voetbalt, durft hij zijn verhaal te vertellen. -- FOTOBRON--foto Flip Franssen

den latex pakken te kijken tijdens de Gay Pride. De voetbalbond KNVB ging in 2013 ook met een boot de grachten op, maar voorlopig is de landelijk bekendste homofiele voetballer het fictieve personage Bram uit de film All Stars.

Zowel op als rondom het voetbalveld ontbreekt een klimaat dat uitnodigt om uit de kast te komen. Ervaringsdeskundige Van de Kerkhof heeft wel een verklaring voor het feit dat er zo weinig homo's gespot worden op de velden. "Ik denk toch dat veel homo's al eerder het voetbal verlaten, omdat ze zich niet thuis voelen in het wereldje. Dat ging soms ook wel door mijn hoofd. En degene die blijven voetballen, durven het niet te zeggen. Gay, faggot, homo, flicker zijn de populairste scheldwoorden op het voetbalveld. Er wordt een sfeer gecreëerd waarbij je van alles mag zijn, maar je mag als man niet op mannen vallen. Dan ben je als homo dus niet jezelf. Dat kan heel veel met iemand doen."

Ondanks zijn coming out op 16-jarige leeftijd besluit Van de Kerkhof daarom pas vijf jaar later uit de kast te komen bij de voetbalclub. "Het is een reis geweest en ik heb er heel veel moeite mee gehad. Het gekke is dat er daarna superveel rekening mee werd gehouden. Bij het jaarlijkse weekendje weg vóór mijn outcome werd er constant met 'homo' gescholden, het jaar erna gebeurde dat bijna niet meer. Maar vreemd en een beetje sneu blijft het wel, die combinatie tussen voetbal en homo's. Als ik een willekeurig clubhuis inloop en ik zie zestig mannen zitten, dan denk ik altijd: het is onmogelijk dat ik de enige ben."

✓ Goed stuk | 1

Slechts 1 homoseksuele voetballer op 1.500 leden

NIJMEGEN

Uit een rondgang bij de zes voetbalverenigingen met het grootste ledenaantal in de regio Nijmegen (Woezik, Orion, De Treffers, Juliana'31, Beuningse Boys en AWC) blijkt dat nog altijd weinig spelers uit de mannelijke seniorenteam bekend zijn die uit de kast zijn gekomen. Slechts één van de contactpersonen van de zes clubs gaf aan dat er bij zijn club iemand bekend was als homo. Bij de zes clubs zijn ongeveer 1.500 mannelijke seniorenleden actief.

Hierbij dient aangemerkt te worden dat onze contactpersonen nauw bij de vereniging betrokken zijn, maar dat er per club slechts één of enkele contactpersonen geraadpleegd zijn en dit niet meer betreft dan een steekproef.

Volgens een bevolkingsbreed onderzoek van kenniscentrum Rutgers WPF uit 2006 valt 7,1% van de Nederlandse mannen op het eigen geslacht.

Flyers uitdelen onvoldoende voor acceptatie op het veld

NIJMEGEN

Huub ter Haar is sinds 2008 actief voor de

John Blankenstein Foundation, om het klimaat voor lesbiennes, homo's, transgenders en biseksuelen in de sport in

Gelderland te verbeteren. De Nijmegenaar werkt samen met grote sportbonden, waaronder de KNVB.

In 2012 presenteerde de voetbalbond het actieplan 'Voetbal voor iedereen', wat een einde moet maken aan het homo-onvriendelijke klimaat binnen de sport. Ter Haar is erg te spreken over het initiatief. "We hebben er lang over gedaan om bij sportbonden het probleem op de agenda te krijgen. De samenwerking beschouw ik als positief en vooruitstrevend. Binnen de KNVB is er een medewerker diversiteit en voorzitter Michael van Praag is als ambassadeur vaak bereid om op bijeenkomsten te verschijnen." Educatie is het sleutelwoord, want het uitdelen van flyers en het ophangen van vlaggen helpen volgens Ter Haar niet. "Het duurt misschien dertig jaar voordat je écht een cultuuromslag kunt waarnemen. Er gaat een generatie overheen."

Uit onderzoek blijkt dat homo's bij teamsporten de nodige drempels ervaren om uit de kast te komen. "Als de stap eenmaal is genomen, zijn de reacties overwegend positief. Dat bewijst dat bestuurders en coaches acceptatie bespreekbaar moeten maken."

♥ Goed stuk